

A TANTÁRGY ADATLAPJA
A magyartanítás szakmódszertana
Egyetemi tanév 2025–2026

1. A képzési program adatai

1.1. Felsőoktatási intézmény	BBTE
1.2. Kar	Bölcsészettudományi Kar
1.3. Intézet	Magyar Irodalomtudományi Intézet
1.4. Szakterület	Anyanyelvpedagógia, irodalompedagógia
1.5. Képzési szint	Alapképzés
1.6. Tanulmányi program / Képesítés	Magyar nyelv és irodalom
1.7. Képzési forma	Nappali tagozat

2. A tantárgy adatai

2.1. tantárgy neve			A magyartanítás szakmódszertana				A tantárgy kódja	VDP3505	
2.2. Az előadásért felelős tanár neve			dr. Ábrahám Anna						
2.3. A szemináriumért felelős tanár neve			dr. Ábrahám Anna						
2.4. Tanulmányi év	III.	2.5. Félév	I	2.6. Értékelés módja	Kollokv.	2.7.Tantárgy típusa			
							kötelező		

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszám)

3.1. Heti óraszám	4	melyből: 3.2 előadás	2	3.3 szeminárium/labor/projekt	2
3.4. Tantervben szereplő összóraszám	56	melyből: 3.5 előadás	28	3.6 szeminárium/labor	28
Az egyéni tanulmányi idő (ET) és az önképzési tevékenységekre (ÖT) szánt idő elosztása:					óra
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása					20
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					13
Szemináriumok / laborok, házi feladatok, portfóliók, referátumok, esszék kidolgozása					30
Egyéni készségfejlesztés (tutorálás)					5
Vizsgák					2
Más tevékenységek:					0
3.7. Egyéni tanulmányi idő (ET) és önképzési tevékenységekre (ÖT) szánt idő összóraszám					70
3.8. A félév összóraszám					126
3.9. Kreditszám					5

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1. Tantervi	nincsen
4.2. Kompetenciabeli	nincsen

5. Feltételek (ha vannak)

5.1. Az előadás lebonyolításának feltételei	előadóterem, kivetítő, laptop, hangszórók, internethozzáférés, alapvető szakirodalmi anyaghoz és iskolai
---	--

A dékáni jóváhagyás időpontja
A felelős dékán neve és aláírása

	tankönyvvállománnyhoz való könyvtári hozzáférés a hallgatók számára
5.2. A szeminárium / labor lebonyolításának feltételei	lásd fent

6. Elsajátítandó jellemző kompetenciák

Szakmai/kulcs-kompetenciák	- Szaktárgyi és irodalomtudományi kompetenciák - Pedagógiai-pszichológiai és tanuláselméleti kompetenciák - Módszertani és tanulásszervezési kompetenciák - Digitális kompetenciák - Kommunikációs és interpretációs kompetenciák - Tervezési és dokumentációs kompetenciák - Értékelési kompetenciák - Reflektív és szakmai fejlődési kompetenciák
Transzverzális kompetenciák	- Kommunikációs kompetenciák - Kritikai gondolkodás és problémamegoldás - Kreativitás és innováció - Együttműködés és csapatmunka - Önismeret és reflektivitás - Szervezési és időgazdálkodási kompetenciák - Interkulturális érzékenység és inkluzív szemlélet

7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó jellemző kompetenciák alapján)

7.1 A tantárgy általános célkitűzése	A tantárgy célja, hogy a hallgatók átfogó és korszerű szakmódszertani tudást szerezzenek a magyar nyelv és irodalom tanításáról, felkészüljenek az irodalmi művek pedagógiai szempontú feldolgozására, illetve az gyakorlati szemléletű anyanyelvi nevelés megvalósítására. A kurzus célkitűzése, hogy a leendő pedagógusok megismerjék az irodalomtanítás elméleti alapjait, történeti és modern irányzatait, módszertani megközelítéseit, és képessé váljanak ezek tudatos, reflektált alkalmazására.
7.2 A tantárgy sajátos célkitűzései	A tantárgy sajátos célkitűzése, hogy fejlessze a hallgatók kreatív, kritikai és problémamegoldó gondolkodását, támogassa tanári önképük (ki)alakulását, valamint felkészítse őket a változatos tanulásszervezési formák, (digitális) eszközök és értékelési eljárások hatékony használatára. A kurzus végére a hallgatók képesek lesznek tanítási egységek megtervezésére, az irodalmi szövegek tanulói értelmezésének irányítására, valamint a befogadó és motiváló irodalomtanulási környezet megteremtésére.

8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. Bevezető: ismerkedés, elvárások, igények megbeszélése. Az anyanyelv- és irodalomoktatás kompetencia alapú szemlélete 1.	Interaktív, problémaorientált előadások	
2. Az anyanyelv- és irodalomoktatás kompetencia alapú szemlélete 2.	Műhelymunka jellegű tevékenységek, Kooperáción és	
3. A tanóra tervezése. Interaktív és reflektív, kooperáción alapuló tanórák tervezése és megvalósítása	felfedeztetésen alapuló munkamódszerek	

4. Irodalomolvasás. Történeti előzmények rövid összefoglalása. Pedagógiai paradigmák és irodalomtudományi iskolák hatása az irodalomoktatásra.	Vita, megbeszélés	
5. Az irodalomoktatás funkciói. Az irodalomoktatás kapcsolata más képességterületekkel		
6. Hagyományos és korszerű szemléletek az anyanyelvoktatásban		
7. Nyelvi nevelés az 5-8. osztályos tanterv elvárásai mentén: Feladatbank 1 és 2.		
8. Értékelés: típusok, módszerek, technikák		
9. Szövegértés, szövegalkotás: diagnosztikus értékelés.		
10. Tankönyvek, munkafüzetek, egyéb segédeszközök		
11. A tanóra tervezése. Óravázlat készítése.		
12. Az irodalomoktatás XXI. századi kihívásai. A MI kérdése magyarórán		
13. Olvasmányválasztás. Olvasmányfeldolgozás.		
14. Kollokvium: a féléves tevékenység közös kiértékelő megbeszélése.		

Könyvészet

Bárdossy Ildikó-Dudás Margit-Pethőné Nagy Csilla-Priskinné Rizner Erika: A kritikai gondolkodás fejlesztése – az interaktív és reflektív tanulás lehetőségei. Tanulási segédlet pedagógusok és pedagógusjelöltek számára a saját élményű tanuláshoz. Pécsi Tudományegyetem, Pécs, 2002.

http://vetesi.hu/portfoliohoz/anyagok/kritikaig_fejl_1.pdf

Bárdossy Ildikó, Dudás Margit, Pethőné Nagy Csilla, Priskinné Rizner Erika (szerk.): A kritikai gondolkodás fejlesztése - az interaktív és reflektív tanulás lehetőségei II. kötet. 2007.

http://vetesi.hu/portfoliohoz/Anyagok/KritikaiG_fejl_2.pdf

Bartalis Boróka (2017): Értő olvasás, tudatos kommunikáció és gyermekbarát grammatika. Magiszter. XV. 4.

https://padi.psiedu.ubbcluj.ro/wp-content/uploads/Magiszter_2017_4_pp_18-25.pdf

Bodrogi Ferenc Máté (szerk.): Az irodalomtanítás aktuális kihívásai. Debreceni Egyetemi Kiadó, Debrecen, 2024.
<https://mersz.hu/bodrogi-az-irodalomtanitas-aktualis-kihivasai/>

Az irodalomtanítás aktuális kihívásai

Fenyő D. György: Az irodalomtanítás módszertana 1-2. Éthosz és praktikák. Tea Kiadó, Budapest, 2022.

Fóris-Ferenczi Rita: Tervezés és értékelés. Tanterv- és értékelélmélet. Ábel Kiadó, Kolozsvár, 2019.

Kádár Edit (szerk.) 2017. Feladatbank anyanyelvi órák tervezéséhez az V-VIII. osztályban. 1. kötet. Ábel Kiadó, Kolozsvár.

Kádár Edit (szerk.) 2018. Feladatbank anyanyelvi órák tervezéséhez az V-VIII. osztályban. 2. kötet. Ábel Kiadó, Kolozsvár.

Kagan, Spencer: Kooperatív tanulás. Önkonet, Budapest 2001. (Ld. A Teams mappában.)

Kálmán László: Paradigma(vissza)váltás a nyelvészetben?

<https://www.youtube.com/watch?v=EnoThk7p3HE&list=PLtN49I6DVjnUnYNDGJoaFNjU5uPXbCmE>

Kálmán, László and Molnár, Cecília Sarolta (2009) A nyelvi nevelés módszertana. Educatio Társadalmi Szolgáltató Nonprofit Kft., Budapest. Itt elérhető: https://real.mtak.hu/189256/1/a_nyelvi_nevelés_modszertana.pdf

Kaposi József: A tankönyv szerepének változásai. Iskolakultúra. 22. évf. 2012. 12. szám. 56–70.

https://real.mtak.hu/56566/1/EPA00011_iskolakultura_2012_12_056-070.pdf

Lénárd Sándor – Rapos Nóra: Fejlesztő értékelés. Gondolat, Budapest, 2009.

Módszertani útmutató magyar nyelv és irodalomból. I–IV. kötet: 9–12. osztály. Ministerul Educației, Centrul Național de Politici și Evaluare în Educație. 2021-2024.

Pethőné Nagy Csilla: Módszertani kézikönyv. Korona Kiadó, Budapest, 2005.

Pintér Borbála – Molnár Gábor Tamás – Dánél Mónika – Osztrólczyk Sarolta – Fábián László (szerk.): Segédlet irodalmi művek elemzéséhez és tanításához. Egyetemi jegyzet.

<https://www.eltereader.hu/kiadvanyok/https-www-eltereader-hu-media-2025-09-pinter-molnar-segedlet-irodalmi-muvek-web-pdf/>

Selyem Zsuzsa: Miért vagyunk még életben? Gondolatok egy inkluzív irodalomról. *Élet és irodalom*. LXVI. évfolyam, 14. szám, 2022. április 8.

<https://www.es.hu/cikk/2022-04-08/selyemzsuzsa/miert-vagyunk-meg-eletben.html>

Tolcsvai Nagy, Gábor: A magyar nyelv leírása és iskolai oktatása. In Tolcsvai Nagy Gábor, Nyelv, érték, közösség, 296–322. Gondolat, Budapest, 2004.

https://mta.hu/data/dokumentumok/i_osztaly/1_Eloadasok_tara/Magyar_nyelv_es_kutatasa_20020502/TolcsvaiN_leiras_oktatas_20020502.pdf

8.2 Szeminárium / Labor	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. Bevezető: ismerkedés, elvárások, igények megbeszélése. Az anyanyelv- és irodalomoktatás kompetencia alapú szemlélete 1.	Interaktív, problémaorientált előadások Műhelymunka jellegű tevékenységek, Kooperáción és felfedeztetésen alapuló munkamódszerek Vita, megbeszélés	
2. Az anyanyelv- és irodalomoktatás kompetencia alapú szemlélete 2.		
3. A tanóra tervezése. Interaktív és reflektív, kooperáción alapuló tanórák tervezése és megvalósítása		
4. Irodalomolvasás. Történeti előzmények rövid összefoglalása. Pedagógiai paradigmák és irodalomtudományi iskolák hatása az irodalomoktatásra.		
5. Az irodalomoktatás funkciói. Az irodalomoktatás kapcsolata más képességterületekkel		
6. Hagyományos és korszerű szemléletek az anyanyelvoktatásban		
7. Nyelvi nevelés az 5-8. osztályos tanterv elvárásai mentén: Feladatbank 1 és 2.		
8. Értékelés: típusok, módszerek, technikák		
9. Szövegértés, szövegalkotás: diagnosztikus értékelés.		
10. Tankönyvek, munkafüzetek, egyéb segédeszközök		
11. A tanóra tervezése. Óravázlat készítése 1.		

12. Óravázlat készítése 2.		
13. Az irodalomoktatás XXI. századi kihívásai. A MI kérdése magyarul		
14. Olvasmányválasztás. Olvasmányfeldolgozás.		

Kiegészítő eszközök a műhelymunkához:

Iskolai tantervek

Tantárgyi program – Magyar nyelv és irodalom (anyanyelv), V–VIII. osztály, Programa școlară pentru disciplina Limba și literatura maternă maghiară clasele a V-a – a VIII-a, Anexa nr. 2, la ordinul ministrului educației naționale nr. 3393 / 28.02.2017, Ministerul Educației Naționale, București, 2017. (ld. a Szakmódszertan előadáshoz kapcsolódó Teams csoport mappái között)

Tankönyvek, munkafüzetek, iskolai segédeszközök

Általános iskolai magyar nyelv és irodalom tankönyvek Romániában: Ld. a <https://www.manuale.edu.ro/> különös tekintettel a Kreatív-Norand Kiadó sorozatára.

Kádár Edit (szerk.) 2017. Feladatbank anyanyelvi órák tervezéséhez az V–VIII. osztályban. 1. kötet. Ábel Kiadó, Kolozsvár.

Kádár Edit (szerk.) 2018. Feladatbank anyanyelvi órák tervezéséhez az V–VIII. osztályban. 2. kötet. Ábel Kiadó, Kolozsvár.

Munkafüzetek:

<https://www.kreativkiado.ro/catalog/5-8-osztaly-53/kreativ-11000098>

OKOSTANKÖNYV

<https://nat2012.nkp.hu/>

SULINOVA csomag

<https://magyartanarok.wordpress.com/taneszkozok/>

9. Az episztemikus közösségek képviselői, a szakmai egyesületek és a szakterület reprezentatív munkáltatói elvárásainak összhangba hozása a tantárgy tartalmával.

- A tantárgy tartalma figyelembe veszi az irodalom- és anyanyelvoktatás aktuális tendenciáit, kihívásait és korszerű módszertanát/módszertanait
- A tantárgy tartalma a tanári versenyvizsga követelményeit is szem előtt tartja
- A könyvészet átfogó elméleti alapozaást nyújt, ugyanakkor tartalmazza a szakmódszertai jellegű kézikönyvek aktualizált listáját
- A változatos didaktikai módszerek a tanítási gyakorlatra való felkészülést szolgálják

10. Értékelés

Tevékenység típusa	10.1 Értékelési kritériumok	10.2 Értékelési módszerek	10.3 Aránya a végső jegyben
10.4 Előadás	AKTÍV JELENLÉT (kijelölt feladatok, megbeszélte olvasmányok ismerete, szakmai tájékozottság, egymás megnyilatkozásaira való figyelem, termékeny kérdésfeltevés)	Kollokvium: a féléves tevékenység közös kiértékelő megbeszélése	20%
	Beadandók elkészítése (jegyzetek, óravázlat, egyéb munkák a félév során)	Portfólió	30%
10.5 Szeminárium / Labor	AKTÍV JELENLÉT (kijelölt feladatok, megbeszélte olvasmányok ismerete, szakmai tájékozottság, egymás megnyilatkozásaira való figyelem, termékeny kérdésfeltevés)	Kollokvium: a féléves tevékenység közös kiértékelő megbeszélése	20%
	SZEMINÁRIUMI TEVÉKENYSÉG VEZETÉSE (előzetes konzultáció, a társak aktivitását segítő tevékenység szervezése, szakmai felkészültség):	Kollokvium: a féléves tevékenység közös kiértékelő megbeszélése	20%
10.6 A teljesítmény minimumkövetelményei			
- A műhelymunkáról 1 hiányzás elfogadott, további hiányzások esetén az elmaradt munkát megegyezés szerint pótolni szükséges. - A beadandók, házi feladatok elkészítése (felelősségvállalás a közös tevékenységben) - Egy szemináriumi tevékenység tervezése/moderálása - Konzultáció szemináriumi tevékenység tervezésekor			

11. SDG ikonok (Fenntartható fejlődési célok/ Sustainable Development Goals)¹

	A fenntartható fejlődés általános ikonja
---	--

¹ Csak azokat az ikonokat tartsa meg, amelyek az [SDG-ikonoknak az egyetemi folyamatban](#) történő alkalmazására vonatkozó eljárás szerint illeszkednek az adott tantárgyhoz, és törölje a többit, beleértve a fenntartható fejlődés általános ikonját is – amennyiben nem alkalmazható. Ha egyik ikon sem illik a tantárgyra, törölje az összeset, és írja rá, hogy „Nem alkalmazható”.

UNIVERSITATEA BABEȘ-BOLYAI
BABEȘ-BOLYAI TUDOMÁNYEGYETEM
BABEȘ-BOLYAI UNIVERSITÄT
BABEȘ-BOLYAI UNIVERSITY
TRADITIO ET EXCELLENTIA

Facultatea de Litere
Str. Horea nr. 31
400202, Cluj-Napoca
<https://lett.ubbcluj.ro>

Kitöltés időpontja:
2025. 02. 26.

Előadás felelőse:

Szeminárium felelőse:

A dékáni jóváhagyás időpontja
A felelős dékán neve és aláírása